

Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Araştırmalarına Giriş

Elizabeth G. Creamer

...Geleceğin Fikirleri...

Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Araştırmalarına Giriş

Orjinal Adı: An Introduction to Fully Integrated Mixed Methods Research
(Copyright © 2018 by SAGE Publications, Inc.)

Yazar: Elizabeth G. Creamer

Çeviri: Sümeyye Ulaş - Emrullah Ay - Kübra Okumuş Dağdeler
İsmail Seçer - Ceyhun Ozan - Merve Gecikli

ISBN: 978-605-7523-21-1

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarına aittir.

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi'ne aittir. Vizetek izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın Okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Yayın Koordinatörü: Ferit RESULOĞULLARI

Kapak Tasarımı & Mizanpaj: Sadık HANGÜL

1. Baskı: Ankara - Nisan, 2020

Baskı: Ayrıntı Basımevi

İvedik Organize Sanayi Bölgesi 28. Cad. 770 Sok. No: 105/A

Yenimahalle / ANKARA

Tel.: (0312) 394 55 90-91

Yayıncı Sertifika No: 41575

Matbaa Sertifika No: 13987

İletişim:

Harbiye Mah. Hürriyet Cad. No: 56/A Dikmen Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteyayincilik@gmail.com

Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Araştırmalarına Giriş

Elizabeth G. Creamer

Virginia Polytechnic Institute and State University

Çeviri Editörleri

Doç. Dr. İsmail Seçer - Öğr. Gör. Sümeyye Ulaş

Bölümler ve Çevirmenler

BÖLÜM 1 : Öğr. Gör. Sümeyye Ulaş

Bölüm 2 : Öğr. Gör. Emrullah Ay

Bölüm 3 : Dr. Öğr. Üy. Kübra Okumuş Dağdeler

Bölüm 4 : Dr. Öğr. Üy. Kübra Okumuş Dağdeler

Bölüm 5 : Doç. Dr. İsmail Seçer

Bölüm 6 : Öğr. Gör. Sümeyye Ulaş

Bölüm 7 : Dr. Öğr. Üy. Ceyhun Ozan

Bölüm 8 : Dr. Öğr. Üy. Merve Gecikli

Bölüm 9 : Dr. Öğr. Üy. Merve Gecikli

Bölüm 10 : Öğr. Gör. Emrullah Ay

Bu kitabı lisede ingilizce öğretmenlerimden biri olan Naomi Manning'e ithaf ediyorum. New York'un kenar mahallelerinde çok güçlü bir liseye gitmemin getirdiği avantajların giderek daha fazla farkında olarak, sessiz bir üniversite kütüphanesinde beni araştırma ve değerlendirme ile tanıştıran öğretmenime teşekkürlerimi sunuyorum. Öğretmenimden daha sonra yazmış olduğum her makale ve kitapta kullandığım üç beş indeks kartına alfabetik sırayla sıralanan ve küçük küçük notların alındığı kartlar) not alma gibi düşük teknoloji bir yöntem öğrendim.

KISA İÇERİK

KISIM 1 ■ TEMEL KONULAR

Bölüm 1 : Tanımsal Konular	3
Bölüm 2 : Karma Yöntem Araştırmalarının Amaçlarının Sınıflandırılması	25
Bölüm 3 : Paradigmatik Varsayımları Tanıma	49
Bölüm 4 : Karma Yöntem Araştırma Desenlerini Ayırt Etme	69

KISIM 2 ■ TAMAMEN BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ KARMA YÖNTEM ARAŞTIRMASI YÜRÜTME

Bölüm 5 : Analiz Öncesi Karmalama Stratejileri	91
Bölüm 6 : Karma Yöntemin Analitik Prosedürleri	113
Bölüm 7 : Veri Dönüşümü ve Analiz Sürecinde Bütünleştirme İçin Diğer Stratejiler	133

KISIM 3 ■ KALİTEYİ DEĞERLENDİRME

Bölüm 8 : Karma Yöntem Araştırmalarında Kalitenin Değerlendirilmesi	165
Bölüm 9 : Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntemli Bir Araştırma Makalesi veya Doktora Tezi Düzenleme ve Raporlama	195

KISIM 4 ■ TARTIŞMALAR VE GELECEK KONULAR

Bölüm 10 : Tartışmalar ve Gelecek Konular	229
---	-----

EKLER

Ekler A: Bölümdeki Önemli Noktaların Özetleri	259
Ekler B: Bölümlerdeki Tamamlayıcı Faaliyetler Listesi	265
Ekler C: Makale Özetleri İçin Boş Şablon	270
Ekler D: Bölümlerde Kullanılan Örnek Yayınlarla İlişkin Şablonlar	271

DETAYLI İÇERİKLER

Tablolar ve Şekiller	xiv
Önsöz	xvii
Kavramsal Çerçeve	xviii
Amaç	xviii
Okuyucu Kitlesi	xx
Ayırt Edici Özellikler	xxi
Kitabın Yapısı	xxii
Her Bölümün Yapısı	xxiii
Kitabın Avantajlarını Anlamak	xxiii
Ek Uygulamalar (Ödevler)	xxv
Teşekkür	xxvii
Yazar Hakkında	xxix
Çeviri Editörlerinin Önsözü	xxxii

KISIM 1 ■ TEMEL KONULAR

Bölüm 1 : Tanımsal Konular	3
Popüler Medyadan Örnek: Kral III. Richard'ın Kemiklerinin Bulunması	3
Bölümün Amaç ve Hedefleri	5
Karma Yöntem Araştırmalarının Tanımlanmasına İlişkin Farklı Bakış Açılıarı	5
Karma Yöntem Araştırmaları Tanımı İçin Karmalamanın Merkeziliği	7
Nicel ve Nitel Yaklaşımların Ayırımı	8
Farklı Analitik Stratejiler Olarak Nicel ve Nitel Yaklaşımlar	9
Nicel ve Nitel Yaklaşımları Süreklilik Açısından Kavramsallaştırma	10
Bir Araştırma Mantiği Olarak Karma Yöntemler	13
Değerlendirme ve Karma Yöntemler	14
Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Araştırmalarına İlişkin Kavramsal Çerçeve	14
Bir Metafor Olarak Mimari Kemerler	15
Karıştırılmış Yöntemler	19
Temel Konuları İçeren Tartışmalar	21
Bölüm 2 : Karma Yöntem Araştırmalarının Amaçlarının Sınıflandırılması	25
Popüler Medyada Karma Yöntem Araştırmaları	25
Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	28

Karma Yöntem Araştırmalarının Belirleyici Amaçlarının Üstünlüğüne Yönelik Argümanlar	29
Uyarlanabilir Yöntemlerin Karıştırılmasının Baskın Amacı: Üçgenleme	29
Araştırma Makalelerini Amaçlarına Göre Sınıflandırma Tipolojileri	31
Tipolojilerin Evrimi	32
Amaçların Ayrıntılı Tipolojisi	34
Amaç Türlerinin Ana Kategorilerinin Tasarım Özellikleri	37
Farklı Amaç Türleri Kullanımının Yaygınlığı	39
Örnek Yayının Tasarım Özellikleri (Durksen & Klassen, 2012)	40
Örnek Makalede Karmalama	42
Örnek Makalede Karma Yöntemlerin Katma Değeri	43
Karma Yöntem Yaklaşımının Uygun Olamayacağı Durumlar	44
Sonuç	45
Uygulama Önerileri	46
Bölüm 3 : Paradigmatik Varsayımları Tanıma	49
Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	50
Bölümün Hedefleri	51
Paradigmanın Ne Olduğunu Tanımlama	51
Paradigmaların Uygunluğu Üzerine Farklı Görüşler	52
Karma Yöntemle Uyumlu Olan Paradigmatik Duruşların Temel Özellikleri	53
Pragmatizm	53
Diyalektik Çoğulculuk	55
Gerçekçi ve Eleştirel Gerçekçi Paradigma	56
Dönüşümcü-Özgürlükçü Paradigma	57
Gömülü Teori ve Karma Yöntem- Örnek Yayın (Gasson & Waters, 2013)	58
Karma Yöntemlerle Uyumlu Olmayan Paradigmatik Varsayımlar	62
Paradigmaniz Hakkında Açıklayıcı Olun	63
Paradigmalarla İlgili Tartışmalar	64
Sonuç	65
Bölüm 4 : Karma Yöntem Araştırma Desenlerini Ayırt Etme	69
Bölümün Amaçları, Hedefleri ve Katkısı	70
Karma Yöntem Desenlerini Ayırt Eden Anahtar Özellikler Olarak Zamanlama ve Öncelik	71
Karma Yöntem Desenleri İçin Sınıflandırma Sistemi	72
Desen Türlerinin Özeti	74
Karma Yöntem Desenlerinin Anahtar Özelliği Olarak Öncelik	75

Öncelik ve Zamanlamayı Birleştiren Gösterim Sistemi	75
Nicel Önceliğin Yaygınlığını Açıklama	76
Eşit Olmayan Öncelikli Karma Yöntem Çalışmaları	79
Nitel Öncelikli Karma Yöntem Çalışmaları	79
Örnek Olarak Sunulan Yayının Desen Özellikleri	81
Bölümde Sunulan Örnek Yayının Anahtar Özelliklerini Tanımlama	82
Önceliği Belirleme Stratejileri	85
Eşit Öncelikli Karma Yöntem Çalışmaları	85
Sonuçlar	86

KISIM 2 ■ TAMAMEN BÜTÜNLEŞTİRİLMİŞ KARMA YÖNTEM ARAŞTIRMASI YÜRÜTME

Bölüm 5 : Analiz Öncesi Karmalama Stratejileri	91
Popüler Medyadan Örnek: Mavi Bölgeler	91
Amaç, Hedefler, ve Bölümün Katkısı	94
Bölümün Organizasyonu	95
Tasarım Aşamasında Karmalama: Karma Yöntem Araştırmasının Amaç ve Sorularının Belirlenmesi	95
Önceliği Yansıtmak İçin Araştırma Sorularının İfade Ediliş Biçimi	96
Karma Yöntem Araştırma Sorusu Yazmada Üç Yaklaşım	97
Örnekleme Sırasında Karmalama	100
Olasılıklı ve Amaçlı Örnekleme Stratejilerinin Bütünleştirilmesi	101
Karma Yöntem Örnekleme Yaklaşımlarını Ayırt Etmenin Bir Yolu Olarak Zamanlama	102
İç İçe ve Özdeş Örnekleme Stratejilerinin Kullanımı	103
Örnek Makale: Sosyal Medyayı Kullanan Bir Karma Yöntem Araştırması (Young & Jaganath, 2013)	105
Bölümde Yer Alan Örneklerde Karmalamanın Beş Türü	106
Örnek Yayınlarında Metodolojik Şeffaflık	109
Sonuç	109
Bölüm 6 : Karma Yöntemin Analitik Prosedürleri	113
Mimari Kemerler Metaforuna Dönüş	114
Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	116
Karma Yöntem Analitik Stratejileri	118
Karma Yöntem Analitik Stratejilerinin Kullanımına İlişkin Örnekler	120

Örnek 1: Veri Dönüştürmeyi Örnekleme: Creamer ve Ghoston (2012)	121
Örnek 2: Dört Karma Yöntem Analitik Stratejisini Örnekleme: Jang, Mcdougall, Pollon, Herbert, ve Russell (2008)	122
Örnek 3: İki Karma Yöntem Analitik Stratejisini Örnekleme: Elliott, Gale, Parsons, Kuh, ve The Halcyon Çalışması (2014)	124
Çıkarımlar ve Meta-Çıkarımlar Yapılarak Karmalama	125
Meta-Çıkarıma Örnekler	127
Anlamli Meta-Çıkarımları Destekleyen Tasarım Stratejilerinin Gömülmesi	128
Sonuçlar	129

Bölüm 7 : Veri Dönüşümü ve Analiz Sürecinde Bütünleştirme İçin Diğer Stratejiler

133

Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	135
Bölümün Katkıları	135
Bölümün Organizasyonu	136
Nitel Verilerin Nicelleştirilmesi ve Nicelenmesi	136
Nicelleştirme	137
Örnekleme Büyüklüğünü Belirleme	137
Nitel Verileri Nicelleştirme ve Nicelendirme Örnekler	138
Örnek 1. Mazzola, Walker, Schockley, & Spector (2011): Bir İlişkiyi Gösterme Amacıyla Nitel İki Değişkenin Nicelleştirilmesi	139
Örnek 2. Castro, Kellison, Boyd, & Kopak (2010): Nitel ve Nicel Değişkenler Arasındaki İlişkiyi Gösterme	142
Örnek 3. Young ve Jaganath (2013): Zaman İçindeki Değişimi Göstermek İçin Nitel Temaları Nicelleştirme	144
Örnek 4. Odom Vd. (2006): Nitel Temaları Gruplara Ayırmak İçin Nicelleştirme	145
Sayısal Verileri Nitelleştirme	149
Durum Çalışmasında Karma Yöntem Yaklaşımları	150
Karma Yönteme Uygun Durum Çalışmasının Felsefi Varsayımları	150
Durum Raporundaki Nitel ve Nicel Verileri İlişkilendirerek Bütünleştirme	152
Durum Çalışmalarında Örnekleme İşlemleri İle Bütünleştirmenin Gerçekleştirilmesi	152
Örnek Makale: Cooper'ın (2014) Karma Yöntemli Durum Çalışması Araştırması	156
Örnek Yayınlarda Araştırma Sürecinin Karmalama Basamakları	156
Sonuçlar	159

KISIM 3 ■ KALİTEYİ DEĞERLENDİRME

Bölüm 8 : Karma Yöntem Araştırmalarında Kalitenin Değerlendirilmesi 165

Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	169
Bölümün Yapısı	170
Bölümün Örnek Makalesi: McMahon (2007)'Un Üniversitesi Sporcularının İstismar Mitleri Hakkındaki Görüşleri Üzerine Yaptığı Bir Çalışma	170
Karma Yöntem Değerlendirme Rubriği (KYDR)	172
KYDR Rubriğindeki Değerlendirme Ölçütlerini Tanımlama ve Örneklendirme	174
Kriter #1: Şeffaflık	176
Örnek Çalışmada Şeffaflığın İncelenmesi	178
Kriter #2: Karmalama Noktası	179
Örnek Çalışmada Karmalama Noktasının İncelenmesi	179
Kriter #3: Yorum Çeşitliliği	180
Örnek Çalışmada Yorum Çeşitliliğinin İncelenmesi	183
Kriter #4: Metodolojik Temellendirme	183
Örnek Makalede Metodolojik Temellendirmenin İncelenmesi	185
Desen ve Kalite Arasındaki Bağlantıyı Göstermeye Yönelik Değerlendirme Kriteri	185
KYDR'ın Geliştirilmesinde Karşılaşılan Güçlükler ve Gelecekte Kullanımı	189

Bölüm 9 : Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntemli Bir Araştırma Makalesi veya Doktora Tezi Düzenleme ve Raporlama 195

Önceliğin Anlatımı	198
Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	198
Bölümün Temel Hedefleri İse Şunlardır:	199
Bölümün Yapısı	199
Çoklu Yöntem Kavramının Daha Uygun Olduğu Durumlar	200
Karmalamayı Sağlayacak Desen Özelliklerini Bir Araya Getirmede Yönelimsellik	203
Yolun Başındaki Araştırmacılar İçin Deneysel Çalışmalarında Kullanabilecekleri Tarzda Bir Karma Yöntem Araştırması Tasarımı	205
Doktora Çalışması İçin En Uygun Olan Örnekler	206
Karma Yöntem Yaklaşımına Uyarlanabilir Yöntemler	208
İçerik Analizi	209
Bir Karma Yöntem Yayınının Düzenlenmesi	213
Raporlaştırmanın Niteliğini Arttırmak	216
Süreç Odaklı Grafikler	217
Bir Örnek Üzerinden Metodolojik Şeffaflığı Sağlama Yollarının Gösterimi	219
Sonuç	222

KISIM 4 ■ TARTIŞMALAR VE GELECEK KONULAR

Bölüm 10 : Tartışmalar ve Gelecek Konular	229
Bölümün Amacı, Hedefleri ve Katkısı	231
Bölümün Katkısı	232
Bölümün Yapısı	232
Geçmişe Bakış: Karma Yöntem Araştırması İle İlgili Karşıt Düşünceler	233
Yaygınlık Hakkında Kanıtlar	234
Analizde Karmalamayı Vurgulamada Tasarımlara Farklı Bir Açıdan Bakmak	238
Karma Öncelikli Tasarımların Tasarlanması	239
Üçüncü Bir Sütun Ekleme: Tasarımları Karmalamayı Vurgulayacak Şekilde Görselleştirme	240
Çıkarım ve Meta-Çıkarımlar Açısından Önceliğin Yeniden Kavramsallaştırılması	244
Ana Temaların Özeti	248
Örneklerden Çıkarılacak Dersler	248
Birleştirme Mantığını Yeniden Odaklama	252
Karma Yöntem Etiketini Uygulama	254
EKLER	
Ekler A: Bölümdeki Önemli Noktaların Özetleri	259
Ekler B: Bölümlerdeki Tamamlayıcı Faaliyetler Listesi	265
Ekler C: Makale Özetleri İçin Boş Şablon	270
Ekler D: Bölümlerde Kullanılan Örnek Yayınlarla İlişkin Şablonlar	271
TERİMLER	276
KAYNAKLAR	281
İSİM İNDEKSİ	295
KAVRAM İNDEKSİ	299

TABLolar VE ŞEKİLLER

Tablo 1.1	■ Karma Yöntem Araştırmasının Aşamalarına Nitel ve Nicel Yaklaşımların Olası Katkıları	11
Şekil 1.1	■ III. Richard'ın Kemiklerinin Bulunması:	4
Şekil 1.2	■ Titicaca Gölü, Peru, Bağımsız Kemer	16
Şekil 1.3	■ Kilit Taşı Olan İdeal Bir Kemer	17
Şekil 1.4	■ Güneş Kapısı	19
Tablo 2.1	■ Greene, Caracelli ve Graham'dan (1989) Uyarlanan Karma Yöntem Araştırması Yapmanın Temel Amaçlarını Sınıflandırma Sistemi	36
Tablo 2.2	■ Örnek Yayında Aşamaya Göre Karmalama Türü (Durksen ve Klassen, 2012)	43
Şekil 2.1	■ Roma Su Kemerı	27
Şekil 2.2	■ Öğretmen Adayları Hakkında Örnek Makale: Durksen ve Klassen'in Çalışmasınının Temel Özelliklerinin Bir Özeti (2012)	42
Tablo 3.1	■ Paradigmaları Tanımlayan Felsefi Konular	52
Tablo 3.2	■ Pragmatizmin Felsefi Varsayımları	55
Tablo 3.3	■ Diyalektik Çoğulculuğun Felsefi Varsayımları	55
Tablo 3.4	■ Eleştirel Gerçekçiliğin Felsefi Varsayımları	56
Tablo 3.5	■ Dönüşümcü Paradigmanın Felsefi Varsayımları ve Bir Çalışmanının Deseni İçin Çıkarımları	57
Şekil 3.1	■ Çevrimiçi İşbirlikçi Davranışlar Üzerine Örnek Makale: Gasson ve Waters (2013)'ın Çalışmasınının Anahtar Özelliklerinin Özeti	59
Tablo 4.1	■ Karma Yöntem Türlerini Zamanlama ve Öncelik Açısından Sınıflama	73
Tablo 4.2	■ Morse (2003) Gösterim Sistemi	76
Tablo 4.3	■ Farklı Disiplinlerde Yapılan İçerik Analizlerine Göre Öncelik Oranları	77
Şekil 4.1	■ Eş-Partner Şiddetinin İşşası Üzerine Bir Makale Örneği: Catallo, Jack, Ciliska, ve Macmillan (2013)'a Ait Makalenin Anahtar Özelliklerinin Özeti	83
Tablo 5.1	■ Araştırma Sorularının Gösteriminde Üç Strateji Örneği	98
Tablo 5.2	■ Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Örnekleme Stratejilerine Örnekler	104
Şekil 5.1	■ HIV Eğitimi ve Önlenmesi İçin Online Sosyal Ağ Kullanımı Hakkında Örnek Makale: Young ve Jaganath (2013)'ın Çalışmasınının Temel Özeti	106
Tablo 6.1	■ Karma Yöntem Analitik Prosedür Türleri	119
Tablo 6.2	■ Üç Örnekte Kullanılan Karma Yöntem Analitik Prosedürlerinin Özeti	122

Table 6.3 ■ Örnek Makalelerin Sonuçlarının Meta-Çıkarımı Yansıtan Bölümleri	127
Şekil 6.1 ■ Kilit Taşı	115
Şekil 6.2 ■ Kilit Taşının Açıklanması	115
Şekil 6.3 ■ İki Farklı Veri Türünün Harmanlama Yoluyla Birleştirilmesi	120
Tablo 7.1 ■ Nicilemede Farklı Amaçları Yansıtan Tablo ve Şekil Örnekleri	139
Tablo 7.2 ■ Nitel Olarak Oluşturulmuş Stres Etkenleri ve Psikolojik İfadeleri Kategorilerinin Nicelleştirilmesi	141
Tablo 7.3 ■ Değişkenler Arasındaki İlişkiyi İncelemek İçin Nitel Verilerin Nicelleştirilmesi	142
Tablo 7.4 ■ Nitel Temaların Zıt Grup Analizi	143
Tablo 7.5 ■ Sosyal Olarak Reddedilen Çocukları Ayıran Temaların Nicelleştirilmesi	147
Tablo 7.6 ■ Karma Yöntemli Durum Çalışmalarında Örnekleme İşlemleri	153
Örnek Yayınlarda Araştırma Sürecinin Karmalama Basamakları	156
Şekil 7.1 ■ Nitel Temalarda Zaman İçerisindeki Değişim	146
Şekil 7.2 ■ Küme Analizinde Nicelleştirilmiş Temalar	148
Şekil 7.3 ■ Öğrenci Katılımını Teşvik Eden Öğretim Uygulamaları Hakkındaki	157
Tablo 8.1 ■ Karma Yöntem Değerlendirme Rubriği (KYDR)	175
Tablo 8.2 ■ Kendi Değerlendirme Şablonlarına KYDR'deki Kriterleri Dahil Eden Yazarlar	176
Tablo 8.3 ■ Bölümün Örnek Makalesinin (McMahon, 2007) KYDR'a göre Puanlaması	176
Tablo 8.4 ■ Bölümün Örnek Makalesinin KYDR'deki "Şeffaflık" Ölçütüne Göre Puanlaması"	179
Tablo 8.5 ■ Bölümün Örnek Makalesinin KYDR'deki "Karmalama Noktası" Ölçütüne Göre Puanlaması"	180
Tablo 8.6 ■ Bölümün Örnek Makalesinin KYDR'deki "Yorum Çeşitliliği" Ölçütüne Göre Puanlaması"	183
Tablo 8.7 ■ Bölümün Örnek Makalesinin KYDR'deki "Metodolojik Temellendirme" Ölçütüne Göre Puanlaması"	185
Tablo 8.8 ■ Bölümdeki Örnek Karma Yöntem Çalışmalarının Desen Özelliklerinin Diğer Karma Yöntem Çalışmalarının Desen Özellikleri ile Karşılaştırılması	186
Tablo 8.9 ■ Bölümdeki Örnek Karma yöntem Makalelerinin Karmalama Basamaklarının Diğer Karma yöntem Çalışmaların ki ile Karşılaştırılması	187
Tablo 8.10 ■ Bölümün Örnek Makalesinin KYDR'deki "Karmalama Miktarı" Ölçütüne Göre Puanlaması	188
Şekil 8.1 ■ Üniversiteli Sporcuların İstismar Mitleri Hakkındaki Görüşleri Üzerine Bir Çalışma: McMahon (2007)'un Çalışmasının Kilit Özellikleri	171
TABLO 9.1 ■ Araştırma Sürecinin Bütün Basamaklarında Karmalama'nın Sağlanabilmesine Yönelik Farklı Örnekler	204
TABLO 9.2 ■ Bir Doktora Öğrencisi İçin Bölümlerdeki Uygulanabilir Örnek Çalışmalar	206

TABLO 9.3	■ Bir Karma yöntem Yayını Düzenleme Yolları	215
TABLO 9.4	■ Araştırma Raporu İlgili Bölümüne göre Karma yöntemlerde Metodolojik Şeffaflık için Öneriler	217
TABLO 9.5	■ Karma yöntemlere Özgü Araştırma Raporu Bölümüne Şeffaflık Türlerinin Catallo, Jack, Ciliska ve MacMillan(2013) Tarafından Gerçekleştirilen Örnek Çalışmada İncelenmesi	221
ŞEKİL 9.1	■ Yeni Nehir Vadisi Boğaz Köprüsü	197
ŞEKİL 9.2	■ Aşamaları Gösteren Şema	220
TABLO 10.1	■ Farklı Akademik Alanlarda Karma Yöntem Araştırmalarının Yaygınlık Oranları	236
TABLO 10.2	■ Farklı Meta Çıkarım Türlerini Kavramsallaştırma Meta Çıkarımları Görselleştirmek için Şablon Uygulama	246
ŞEKİL 10.6	■ Çıkarım Şablonunun Gasson ve Waters'ın (2013) Çevrimiçi İşbirlikçi Davranışlar Çalışmasına Uygulanması	247
TABLO 10.3	■ Bölüm, Konu, Gerekeç, Öncelik ve Bütünleştirme Seviyesine Göre Örnek Yayınlar	250
ŞEKİL 10.1	■ Karma Yöntem Araştırma Sorularının Kavramsallaştırılması	230
ŞEKİL 10.2	■ Alise ve Teddlie (2014) tarafından Pür ve Uygulamalı Bilimlere İlişkin Öne Sürülen Grafik	234
ŞEKİL 10.3	■ Karma Yöntem Tasarım Türleri	241
ŞEKİL 10.4	■ Bütünleştirici Karma Yöntem Analiz Süreci	243
ŞEKİL 10.5	■ Karmalama Akış Şeması	244
ŞEKİL 10.7	■ Çıkarım Şablonunun Catallo ve arkadaşlarının (2013) Aile İçi Şiddet Çalışmasına Uygulanması	248

ÖNSÖZ

Bir itiraf ile sözüme başlamak istiyorum. İlk olarak 1990'lı yılların sonunda bir lisans dersinde karma yöntemler dersini okutmaya başladım ve Creswell (1998)'in “makaleyi dönüştürme” olarak tanımladığı diyalektik yaklaşımının benim kişisel akademik anlayışımı oluşturan disiplinler arası bağlam ile oldukça uyumlu olduğunu gördüm. Beş yıl sonra, disiplinle olan bağlantım eğitimdekilerden birine doğru kaydı ve karma yöntemler topluluğu tarafından iyi bilinen temel kitapları kullanarak hem yüksek lisans hem de doktora düzeyinde karma yöntemler araştırma tasarım dersleri vermeye başladım.

20 yılı aşkın zamandan beri karma yöntem dersini okutmama ve karma yöntemler ile araştırmalar yapmama rağmen, karma yöntem tasarımıyla yürütülen çalışmaların zamanlamasını ve önceliğini ayırt etmek için kullanılan temel kavramlardan bazılarını uygulamakta zorlandığımı itiraf etmeliyim. Örneğin, *eşzamanlı* teriminin veri toplama, veri analizi veya her ikisi için de geçerli olup olmadığını hiçbir zaman anlayamadım. Benzer şekilde yenilikçi çalışmalara özgün bir nitelik olarak değerlendirmedğim *sıralı tasarım* fikri, nitel ve nicel boyutlar arasında bir ayrım olmasını önerir. Konuyu daha fazla birleştirmek için *karmalama* teriminin temel olarak veri türlerine veya analitik teknik türlerine atıfta bulunduğundan emin olamadım.

Çevrimiçi sunulacak olan bir karma yöntem sınıfına ilişkin olarak bir giriş tasarlamaya girişimde bulunana kadar düşünme hatasının bana ait olduğu yanılgısıyla kitap yazma görevini üstlenmeyi hiç düşünmemiştim. Bu sınıfa yönelik materyalleri geliştirirken, yaygın olarak kullanılan ders kitaplarının hiçbirinin hedeflerimle ve benimsemiş olduğum paradigmatik yönelimimle uyumlu olmadığını gördüm. Mevcut seçeneklerden biri, felsefi bir yönelime çok dar bir şekilde odaklanmış gibi görünüyordu ve yeni araştırmacılar için çok az rehberlik sunuyordu. Bir diğeri kesinlikle daha kuralcı ve pozitivistti. Bu materyallerin çoğu bölümünde, nicel ve nitel yaklaşımların açıklanmasına o kadar çok yer ayrılmıştır ki, karma yöntemlerde örnekleme süreçleri gibi belirli bir görevi yerine getirmenin benzersiz bir şekilde nasıl yapılacağına ilişkin çok az bilgi sunulmuştur. Bu yaklaşım, pratikte nitel ve nicel yaklaşımlar arasındaki ayrımın retorikte ima edildiğinden çok daha zor olduğuna dair artan inancımınla uyumsuzdu. Çoğu ders kitabında karmalamanın yollarını keşfetmeye ilişkin sınırlılığı ve sıralı tasarımları özendirmeye yönelik ilginin fazlalığı karma yöntemlerin geliştirilmesinde, farklı kaynaklardan gelen veriler arasında anlamlı etkileşimi teşvik edici olmak yerine, aslında cesaret kırıcı olarak yorumlanabilir olduğunu görünce şaşırardım.

Karma yöntemlere ek olarak, uzun zamandır nitel araştırma konusunda lisansüstü bir ders verdim. Nitel araştırmanın gücüne, özellikle de teori üretmeye olan hevesim, bu metinde birçok açıdan belirgindir. Bunun bir yolu, analize ve karmalamaya gerçekten tümevarımsal bir yaklaşımın açıklayıcı gücüne olan katkının tekrar tekrar vurgulanmasıdır. Nitel yönelimin belirgin olduğu bir diğer yol ise yenilik fırsatlarının büyük ölçüde planlanmadığı ve alanda karma yöntem yaklaşımlarını içerik analizi, temellendirilmiş teori ve vaka çalışması araştırmalarına ayırdığım kanaatidir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

İlk bölümde daha ayrıntılı olarak ele aldığım gibi, alanına önde gelenleri hâla karma yöntem araştırmalarını neyin oluşturduğuna ve özellikle de tam olarak neyin karmalandığına dair farklı tanımlar yapıyorlar. Karma yöntem etiketinin farklı veri türlerinin toplandığını ve her iki veri türünün de etkileşimli bir şekilde kullanıldığı konusunda genel bir uzlaşa sağlanmıştır. Alanda söz sahibi olanlardan bazıları, karmalama veya bütünleştirmenin en az bir aşamada gerçekleşmesi konusunda katı bir öneri sunarken (örn, Creswell & Plano Clark, 2011), diğerleri, özellikle Greene (2007), araştırma süreci boyunca nitel ve nicel boyutların daha kapsamlı bir şekilde kaynaştırılması gerektiği görüşünde olan paradigmatik bir duruşun savunucularıdır.

Böyle bir yaklaşımın karma yöntemlerin belirlenmesini garantilemek için bir zorunluluk olduğunu önermeden, Teddlie ve Tashakkori (2009)'ye, nitel ve nicel boyutların çalışmanın tüm aşamalarında diyalektik bir şekilde bağlandığı araştırma çalışmalarına atıfta bulunmak için *tamamen bütünleştirilmiş karma tasarımların veya tamamen bütünleştirilmiş karma yöntemlerin* terminolojisini benimseyerek katılıyorum. Tamamen bütünleştirilmiş karma yöntem çalışmaları, tekil bir hipotez test etme çerçevesi ve doğrusal bir analiz yaklaşımı tarafından yönlendirildiğinde ortaya çıkamayan, beklenmedik ve çoğu zaman paradoksal bir ilişki kurmaya olanak tanıyan nitel ve nicel boyutlar arasında sürekli yinelemeli bir değişim yoluyla gerçekleştirilir. Bütünleştirmeye odaklanmamın bir yolu, bunun karma yöntemler araştırmasının tasarım ve yürütülme sürecinin her aşamasında gerçekleştirilebileceğine ilişkin alternatif yollar göstermektir.

AMAÇ

Bir araştırma projesinin tüm aşamalarında nitel ve nicel verileri bütünleştirmenin yollarının merkezi rolü kitabın başlığında da yansıtılmıştır ve bu pratik kitabın çerçevesi lisansüstü düzeyde karma yöntem dersi için giriş düzeyinde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Zaten yaygın olarak kullanılan terminolojiyi büyük ölçüde benimse-

diğim için, bu ders kitabı karma yöntem araştırmalarında daha ileri düzeydeki bir dersin zemininin oluşturulması için faydalı olacaktır.

Kitabın temel amacı, acemi araştırmacılara ve karma yöntemlere yeni başlayanlara karma yöntem araştırma çalışması tasarlama, yürütme ve değerlendirme araçlarını tanıtmaktır. Lisans üstü düzeyindeki öğrenciler için, kitabın temel görevini, bir karma yöntem yayınının bilgi ve/veya pratiğe katkısını belirlemek amacıyla bu karma yöntem yayınına değerlendirmenin nasıl olması gerektiğine ilişkin sistematik bir yol sağlamak olarak görüyorum.

Deneyimlerime göre, doktora öğrencileri güvenilir bir karma yöntem çalışmasının nasıl tasarlanacağını öğrenmeye daha fazla ilgi duyuyorlar.

Bu kitabın temel hedefleri;

1. Sosyal ve davranış bilimlerindeki uygulamalı disiplinlerde eğitim gören lisansüstü öğrencilere, karma yöntemlerin farklı veri kaynaklarının araştırma sürecinin birçok aşamasında bütünleştirilmesinin gerekliliği gibi çağdaş görüşleri yansıtan bir giriş niteliğinde olan ders kitabı sağlamak
2. Yeni araştırmacılara ve karma yöntemlere yeni başlayanlara tamamen bütünleştirilmiş karma yöntem çalışması tasarlama ve uygulama araçlarını tanıtmak.
3. Öğretim üyelerine karma yöntem araştırmaları dersinin öğretimi sürecinde kullanabilecekleri tamamlayıcı materyaller sağlamak.
4. Metodoloji ile ilgili terminolojiyi tanıtmak.
5. Nitel ve nicel boyutların araştırma sürecinin tüm aşamalarında bütünleştirilebileceği yolları göstermek.
6. Nitel ve nicel verileri karmalamak için analitik bir strateji olarak veri dönüşümünün kapsamlı bir tartışmasını yapmak.
7. Karma yöntem araştırma yayınlarının kalitesini değerlendirmek için bir değerlendirme rubriği önermek.
8. Kitapta tüm bölümlerde bir dizi örnek yayına atıf yaparak temel kavramları göstermek.
9. Gömülü teori, içerik analizi ve örnek olay incelemesinde karma yöntem yaklaşımlarının kullanımını araştırmak.

Karma yöntem araştırmaları dersime kaydolan hemen hemen her öğrencinin birden fazla veri kaynağından veri toplama potansiyeli olduğunu ve asıl ilgilerinin kendi araştırma çalışmalarını tasarlamalarına yardımcı olacak modeller bulmak olduğunu görüyorum. Öğrenciler verilerin anlamlı bir şekilde bütünleştirilmesini destekleyecek şekilde tasarlamış oldukları bir çalışmanın amaç cümlesini ve araştırma soruları

yazma noktasında yardım istiyorlar. Deneyimlerim bana öğrencilerin öğrendiklerini kendi araştırma alanlarına uygulamalarını mümkün kılan, gerçek dünyadan birçok örneğin olduğu ve kullanılan jargonun nispeten basit kaldığı ders kitaplarını tercih ettiklerini öğretti.

OKUYUCU KİTLESİ

Bu kitabın birincil okuyucuları, tüm eğitim alanları, sağlıkla ilgili disiplinler ve insan gelişimi dahil olmak üzere uygulamalı disiplinlerde öğrenim görmekte olan lisansüstü öğrencilerdir. Kitap ayrıca doktora sonrası araştırmacılar, değerlendiriciler ve araştırma görevlileri gibi karma yöntemlere giden yolun, beklenmedik sonuçların veya nitel ve nicel verilerin bütünleştirilmesinin zorluğu doğrultusunda daha ileri düzey araştırmacılara yöneliktir. Karma yöntem araştırması yapma neden(ler)ine bakılmaksızın, bir araştırma projesinin her aşamasında kaliteyi değerlendirmek için kriterlerin belirlenmesi ve metodolojik şeffaflık oluşturma yollarını göstermeye olan vurgu, ikna edici bir karma yöntem araştırma önerisi veya raporu tasarlamak isteyenler için öğretici olacaktır.

Bu kitabı yazarken, ana izleyici kitlem olarak lisansüstü öğrencilere odaklanmaya çalıştım. Neleri dahil edip neleri hariç tutacağıma dair bir kararla karşılaştığımda, soruya cevap verdim: Karma yöntem çalışmalarına yeni eklenen bu şeyi güvenilir bir karma yöntem çalışması yürütmem için bilmem gerekir mi? Bunu akılda tutarak, önemli konular hakkında geniş bir literatürü sentezlemekten ve alıntılardan kaçınıyorum, bunun yerine literatürdeki önemli noktaları kabul edip temel tasarım özelliklerini göstermek için örnekler kullanmayı tercih ediyorum.

Bir araştırma çalışmasının tasarımının ve yürütülmesinin her aşamasında nitel ve nicel araştırma yaklaşımlarından alınan farklı yaklaşımlarla ilgili temel varsayımları gözden geçiren bir çerçeve kullanmadığım için, bu kitap en çok tamamen bütünleştirilmiş karma yöntemlere odaklanmış olan bir derse veya bir tarama dersine katılmış olanlar için etkili olacak birkaç kitaptan biridir. Bir araştırma yöntemlerine giriş dersinden en az bilgi ile gelenler bu kitaptan yararlanmak için en iyi konumda olacaklardır. Bilgi üretme ve/veya uygulamaya katkıda bulunma potansiyeline sahip güvenilir bir araştırma projesi tasarlamak için neyin gerekli olduğunu anlamak iki yaklaşımın bütün ayrıntılarını bilmekten daha önemlidir.

AYIRT EDİCİ ÖZELLİKLER

Bir dizi özellik, bu kitabı karma araştırma yöntemlerine giriş niteliğinde olan bir ders için seçilebilecek diğer kitaplardan ayırır. Birincisi, bir çalışmanın tasarım ve yürütme süreçlerinin tüm aşamalarında nicel ve nitel boyutları bütünleştirmenin yenilikçi yollarını göz önünde bulundurarak, karma yöntemler yaklaşımının faydalarını en üst düzeye çıkarma potansiyelini temsil etmek için mimari kemerin birleştirici metaforunun tekrarlanması ve genişletilmesidir. Son bölümde süreç vurgusundan sonuca geçiş yapan kemer, karma yöntemler çalışmasında çıkarılan sonuç türlerinin görselleştirilmesine de yardımcı oluyor.

İkincisi, kitap tekrar tekrar, karma yöntem araştırma yayınının kalitesini değerlendirmenin yollarını dikkate almak için ayrı bir bölüm olarak da ele alınmakla birlikte, yüksek kaliteli karma yöntem araştırmasının nasıl yürütüleceği ve nasıl raporlanacağı sorusuna dönüyor. Bu bölümde Karma Yöntem Değerlendirme Rubriği (KYDR) bir araştırmanın tekrarlanabilirlik prosedürlerini belirginleştirmeye yardımcı olmak için tanıtılmıştır. Karma yöntemler kullanma gerekçesinin şeffaflığı ve metodolojik temeli değerlendirmenin bir yolu ile ilgili öğelere ek olarak, KYDR araştırma sürecinin aşamaları boyunca karmalama noktaları için bir madde ve farklı bakış açılarının etkileşimini değerlendirmek için ikinci bir madde içerir.

Karma yöntem terim ve tasarımlarının yepyeni, karmaşık bir terminolojisini tanıtmaktan bilinçli olarak kaçınmak kitabın üçüncü özelliğidir. Bunun yerine karma yöntemlerle ilgili alanyazında zaten iyi bir şekilde sunulan terminolojiye dayanarak diğer metodolojik kitaplara bir köprü kurmayı hedefledim.

Dördüncüsü, kitap bölümler arasına uzanan veri dönüşümü süreci de dahil olmak üzere, analiz sırasında nitel ve nicel verilerin karmalanmasını gerçekleştirmek için sunulan stratejiler tartışması bakımından olağandışıdır. Buradaki tartışma başka bir yerde mevcut olandan çok daha ayrıntılı bir tartışmadır.

Beşinci ayırt edici özellik, çok çeşitli disiplinlere ilişkin dergilerden örnek olarak bir makaleye tekrar tekrar atıfta bulunmamdır. Örnek makale seçimlerinde metodolojik şeffaflığa öncelik verdim. Örnekleri, bir doktora öğrencisi için belli olan kaynaklar ve sınırlandırılmış zaman çerçevesi içinde tekrarlanmaya değer ve yapılabılır çalışma modelleri sunmak amacıyla seçtim. Örneklerden bazıları belli bir karma yöntem tasarımını örnekledirmek için değil analiz sırasında örnekleme veya karmalama gibi süreçleri gerçekleştirmek için farklı yolların örneklerini sunmak amacıyla ilgili bölümlerde sunulmuştur. Nitel önceliğe sahip çok sayıda örneğin varlığı kendi yapılandırmacı eğilimimi yansıtıyor ve bu durum karma yöntem yaklaşımlarının en uyarlanabilir olduğu eğilimin nicel bir eğilim olduğu eleştirisini de dengelemektedir.

Örneklerin çeşitli dergilerde yer alması, eğitim ve sağlıkla ilgili araştırmalarda bir temel oluştururken, çok çeşitli akademik alanlarda karma ve çoklu yöntem yaklaşımlarının benimsendiğini göstermektedir.

Örnek olarak gösterilen son makalelerden hiçbiri, karma yöntemler topluluğu tarafından iyi bilinen bir araştırmacı tarafından yazılmamıştır. Örneklerden ikisi tez araştırmasının sonuçları hakkında rapor vermektedir. Bu, temel bilginin bir avantajı olmakla birlikte, yenilikçi çalışmaları yürütmek için karma yöntemlerde ileri uzmanlığın gerekli olmadığı görüşümü desteklemektedir. Bu, literatürün temel bilgisine sahip yeni bir araştırmacının güvenilir bir karma yöntem çalışması tasarlamasının mümkün olduğu görüşünü desteklemektedir.

Örnek bir yayına atıfta bulunmadığım bölümlerde popüler alanyazından bazı yeniliklere örnek verdim. Çeşitli bölümlerde sınıf içi destekleyici etkinlikler olarak sunduğum örnekler, otistik çocuklarda öğrenmeyi kolaylaştırmak için robotların kullanımına ilişkin bir örnek gibi popüler medyada ortaya çıkan araştırma konularına ilişkin araştırma önerisi veya araştırma soruları geliştirmeyi içerir. Popüler medyadan sadece ilgi uyandırmak için değil, aynı zamanda çoklu disiplinlerden araştırmacıların gerçek dünyada mevcut sorunları işbirlikçi bir şekilde çözmek için nasıl ustaca bir araya geldiğini göstermek için de örnekler ekledim.

KİTABIN YAPISI

Kitap dört kısımdan oluşmaktadır. İlk kısımda karma yöntemler topluluğu tarafından iyi bilinen temel konular tartışılmaktadır. Bu kısmın kitaba olan katkısı sunulan tartışmaları tamamen bütünleştirilmiş karma yöntem tasarımlarına göre şekillendirmesidir. Kısım 1 karma yöntem araştırmalarının tanımlayıcı özellikleri hakkında bir bölüm ve karma yöntem yaklaşımı kullananlar için araştırma mantığının klasik tipolojisinin sunulduğu iki bölümden oluşmaktadır. Üçüncü bölüm de araştırma paradigmatları hakkındaki tartışmaları çerçevelemek için özgün bir yaklaşım sunulmaktadır. Nicel ve nitel yaklaşımların birbiri ile olan uyumsuzluğu hakkında şu an geçerliliğini yitirmiş bir tartışmayı sürdürmek yerine karma yöntem yaklaşımları ile uyumlu olan ve her birinin araştırmanın tasarım ve yürütülme süreçlerinde oynayabileceği rolü yansıtan dört paradigmatik akıl yürütme süreci tanımlanmıştır. Dördüncü bölümde karma yöntem araştırma tasarımlarının ayırt edici özelliklerini inceleyerek, normalde verilenden daha fazla önemi önceliğe verirken daha çok vurgulanan zamanlamaya ise daha az önem vermiştir. Sonraki bölümlerle karşılaştırıldığında ilk dört bölüm, karma yöntem araştırmacıları olarak kendini tanımlayan akademisyen topluluğunun ortaya çıkmasında rol oynayan temel materyallere kaynak sunan bölümlerdir.

Bölüm 2’de karmalama konusuna odaklanan tartışma, kitabın alana olan orijinal katkısını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Bu bölümün katkısı, daha önce mevcut olandan daha fazla örnekle karmalama hakkında daha geniş bir tartışma sağlamaktır.

Kısım 2’nin ilk bölümü, analizden önce özellikle örnekleme ve veri toplama sırasında karmalama stratejilerini ele almaktadır. Bu kısmın geriye kalan iki bölümünde, veri dönüşümü de dahil olmak üzere analiz sırasında karmalama derinlemesine tartışılmaktadır.

Kitabın üçüncü kısmında karma yöntemler de kalite konularına ayrılmış iki bölüm bulunmaktadır. Bu kısım karma yöntemlerin uygulamalı boyutlarını ele alır ve karma yöntem araştırmasının yayın kalitesinin nasıl değerlendirileceğine dair bir bölüm ve bir karma yöntem araştırma önerisi veya bir tez tasarlama noktasında birtakım öneriler sunar.

Kitabın son kısmında kullanılagelen tasarımlar da dahil olmak üzere karma yöntemler hakkında devam eden bazı tartışmalara yer verilmiştir. Bu son kısım karma yöntemler hakkındaki tartışmaların altında yatan kombinasyonların temel mantığını açıklamaya çalışır. Bu bölümde, şekil ve akış diyagramlarında karmalamanın merkeziliğini yakalamanın yolları ile ilgili önerilerde birtakım yenilikler ortaya çıkmaktadır. Son bölümün ek bir katkısı da, meta çıkarımlara gösterilen dikkatin bir çalışmanın nasıl tasarlandığına ilişkin bir bakış açısı sağlamasıdır.

HER BÖLÜMÜN YAPISI

Her bölüm benzer şekilde düzenlenmiştir. Kitap, bir çalışma kılavuzu olarak kullanılmak üzere hızla göz atılabilir şekilde her bölüm hedeflerin bir listesiyle başlamaktadır. Bölümler, anahtar noktaların maddeler halinde bir özeti, bölümde tanıtılan terimlerin bir listesi, sınıf içi kullanılacak tamamlayıcı etkinlikler için öneriler ve bölümle alakalı olan okuma önerileri ile sona ermektedir. Kitabın sonundaki sözlük bölümünde yer alan terimler vurgulanır ve ardından italik olarak görünen bir tanım gelir. Kitabın sonunda verilen sözlük ise her bir bölümde geçen terimleri özetlemektedir.

KİTABIN AVANTAJLARINI ANLAMAK

Tamamlayıcı etkinlikler, okumalar ve bölümlerde sunulan örneklere yönelik önerilere ek olarak, kitabın birtakım özellikleri, acemi araştırmacılara ve karma yöntemlere yeni başlayanlara, karma yöntem araştırması tasarlama, yürütme ve değerlendirme araçlarını sağlama hedefini desteklemek üzere tasarlanmıştır. Bu özellikler, örneklerin özetlenmesi için kullanılan bir şablonu, her bölümün sonunda yer alan anahtar noktaların listesini ve kitabın web sitesinde bulunan ek materyalleri içerir.

Şablonlar. Birçok bölümde, farklı prosedürlerin örneğin karma yöntem araştırmalarında örnekleme veya analiz sırasında verileri karmalamanın yolları gibi seçenekleri tanımlamak için bir veya daha fazla örneğin kapsamlı bir analizini sunuyorum. Bir çalışmanın tasarım öğelerini görselleştiren ancak ulaşılan sonuçları veya çıkarımları dikkate almamasına rağmen daha yaygın olarak kullanılan akış şeması yerine, bölüm içinde sunulan örneklerin her birinin temel özelliklerini kısa ve öz bir şekilde özetlemek için standart bir şablon kullanıyorum. Kullandığım şablon, sunulan örneklerin her biri hakkında aşağıdaki bilgileri içerir: (a) karma yöntemler kullanma mantığı veya nedeni, (b) makale nicel, nitel veya karma bir önceliği yansıtır yansıtmadığı, (c) veri toplama zamanlaması, (d) veri analizinin zamanlaması, (e) karmalamanın meydana geldiği aşamalar, (f) nitel aşama ile yapılan çıkarımlar, (g) nicel aşama ile yapılan çıkarımlar, (h) meta çıkarımlar ve (i) karma bir yaklaşım kullanmanın katkısının ifade edilip edilmediği. Bölümlerde geçen örneklerin tamamı için bu bilgilerin yer aldığı şablonlar Ek D'de verilmiştir.

Bölümlerde ele alınan örneklerin her birinin temel özelliklerini özetlemek için kullanılan şablon geleneksel akış şemasından daha kapsamlı olarak bir makalenin özetini yapılandırmanın yolunu sunar. Şablon, temel özellikleri ayırmaya verilen ilgiyle araştırma projesi için verilerin toplanması ve çıkarım ve meta çıkarımların türüne olan ilgiyle de verilerin analiz edilmesi arasında bir denge sağlamaktadır. Bu da dikkati karma yöntemler yaklaşımına eklenen katma değere ve nitel ve nicel dizilerden elde edilen sonuçların birbirine bağlanmasıyla nasıl bir anlayış elde edildiğine çekmektedir.

Makale şablonu birkaç açıdan faydalı olacaktır. İncelenecek ek makaleler ile ilgili tartışmayı kolaylaştırmak kullanışlı bir yol olabilir. Bir içerik analizinde durumlar arasında karşılaştırma yapmayı kolaylaştıracak yapılandırılmış bir veri toplamak için veya alanyazın derlemesi için de bir form olarak kullanışlıdır.

Her bölümün sonunda anahtar noktaların bir listesi sunulmaktadır. Bunlar kitabın eklerinde her bir bölüm için özetlenmiştir. Anahtar noktalar, sınıf tartışması, ders içeriğinin gözden geçirilmesi, çoktan seçmeli sınavlar, kısa cevaplı sorular ve deneme sınavları şeklinde biçimlendirici ve düzenleyici değerlendirmeler için kılavuz olarak faydalı olacaktır.

Tamamlayıcı ek materyaller. Dersin içeriğini tamamlayıcı ek materyaller kitabın web sitesinde bulunabilir. Bunlar önerilen okuma listelerinden alınmış örnek bir programdan oluşur. Bu ayrıca, her bölüm için örnek sınav soruları ve sınıf içi etkinlikler olarak kullanılacak önerilen bireysel ve grup ödevlerinin bir listesini de içermektedir.

EK UYGULAMALAR (ÖDEVLER)

Bu kitabın on bölüm halinde düzenlenmiş olması öğretim üyelerinin ilgi alanlarına göre derslerini düzenlemesine ve öğrencilerin becerilerine uygun şekilde uyarlanmasına olanak tanımaktadır. 15 haftalık bir dönemde, hocalar farklı nicel geleneklere (randomize klinik denemeler gibi) veya nitel geleneklere (durum çalışması, gömülü teori, içerik analizi, sistematik incelemeler, kritik olay incelemesi, katılımcı eylem araştırması veya değerlendirme çalışmaları gibi) zaman ayırarak karma yöntem yaklaşımlarına ilişkin derslerini tamamlamanın daha faydalı olacağını düşünebilirler.

Kitabın içeriğinde bilgilerin sunulma sırası ile ek olarak verilen birkaç ödevin sıralanması birbiri ile paraleldir. Derslerini yürüttüğüm sınıflarda matematik eğitimi, yükseköğretim, liderlik, hemşirelik veya kütüphane bilimi gibi tek bir disiplin alanına ilişkin yayın yapan dergilerde karma yöntem yaklaşımının kullanımının içerik analizini hazırlamaları doktora öğrencileri için tamamlayıcı etkinlikler ile bağlantılı olarak tercih ettiğim bir ödevdir. Aktif öğrenme veya oyun alanı güvenliği gibi belirli bir konuyu incelemek için karma yöntemlerin nasıl kullanıldığı hakkında daha çok açıklayıcı kaynak veya bir alanyazın taraması yüksek lisans derecesinde olan öğrenciler için daha uygun olacaktır. Ayrıca popüler medyada ortaya çıkan karma yöntem çalışmalarının veya disiplinlerarası araştırma örneklerinin incelenmesi yüksek lisans öğrencileri için de uygun olacaktır.

Bir çalışma alanı olarak karma yöntemlerin geliştirilmesine öncülük eden ilk kuşak bilim insanlarından biri olmamak bir avantaj olabilir. Uzun zamandır beni rahatsız eden karma yöntem tasarımları konusundaki belirsizliğin başka yazarlar tarafından da fark edildiğini ve onların da yeni kitaplar yazdığını görüyorum. Bu kitabı, ilk ortaya çıkan karma yöntem temel kitapları ile 1980'lerde nitel ve nicel yaklaşımlar arasındaki ayrımın altını çizen geleneksel araştırmacılar tarafından hayal bile edilemeyen teknoloji ve karma yöntemleri bir arada kullanan yeni nesil araştırmacılar arasında bir köprü olarak görüyorum. Bu kitap, belirli kalıpları olan tasarımların önemli olmadığını vurgulayarak ve farklı veri kaynaklarının ve analitik prosedürlerin anlamlı olarak bütünleştirilmesi ile elde edilen açıklayıcı güce odaklanma zorunluluğunu kabul ederek tartışmayı ileriye taşımayı hedeflemektedir.

TEŞEKKÜR

Tahmin edeceğimiz üzere bir kitabın yazımı, toplam da on bölümden oluşan her bir bölümü için kişisel ve editöryal açıdan birilerinin desteği olmadan pek mümkün değildir. 35 yıllık eşim Don, her bir bölümün mantığını çözmeye yardımcı olmak ve nihayetinde birçok revizyon turu ve düzenleme ile metin içindeki gezinmelerim sürecinde travmalarımı tolere etmek için başlattığım tartışmalarda hiç şüphesiz ilk teşekkürü hak etmektedir. Bu arada kendisi kitabı tamamlayıp tamamlayamayacağıma hala merak ediyor!

SAGE'den bana süreçte rehberlik eden iki editor sayesinde tartışmaların ötesine geçtim. Birincisi, Vicki Knight, hayatına emekli olarak devam etme kararını almadan önce kitabın teklif aşaması ve ilk altı bölümünün yazılması konusunda bana oldukça rehberlik etti. Vicki bana birtakım derlemeyi incelememi ve henüz söylenmemiş ve dile getirilmemiş olabilecek herşeyi (örneğin, yapıların organizasyonundaki zayıflıkları, bilgi eksikliklerinin araçsal parçaları) düşünmeyi öğretti. Onun adaçayı tavsiyelerini ve kötü mizah anlayışını özlüyorum fakat bir el yazmasından nihai bir ürüne geçme sürecindeki adımlar boyunca bana rehberlik edecek ikinci bir editor olan Leah Fargotstein'a atandığım içinde kendimi şanslı hissediyorum. Eleştirmenlerin dönütlerinin nasıl yorumlanacağı ve bu önerilerin metin üzerinde ana temalara uygun olacak şekilde nasıl bir revizyon gerektirdiği hakkında rehberlikleri için hem Vicki hem de Leah'a çok güvendim.

Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Yöntem Araştırmalarına Giriş kitabı için çeşitli ortamlarda bu dersi veren değerlendirmen tarafından sunulan görüşlerin bazılarında faydalandım. Bu görüşlerden bazıları karma yöntem dersini tarama derslerinin bir parçası olarak yürütürken bazıları da benim gibi karma yöntem dersini diğer derslerin bir parçası olmak yerine bağımsız bir ders olarak yürütmektedirler. Bir grup hakem ilk altı bölüm boyunca bana dönüt verirken, ikinci bir grup kalan dört bölüm hakkında geri bildirimde bulunmak üzere süreç boyunca benimle çalışmayı kabul etti. Metin tamamlandıktan sonra, başka bir grup hakem, bir bütün olarak kitap hakkında değerlendirme ve geri bildirim sağlama konusunda daha zorlu bir görevi üstlendi. Bu hakemlerin katkısı azımsanamaz. Ekleme ve revizyon önerileri sayesinde birçok heyecan verici fikri körükleyip ve bu kitabın ayırt edici özelliklerinden bazılarının değerini güçlendirdiler. Tüm önerilerinden tam olarak yararlanmak mümkün olmasa da, geleceğe bakarken ve aklımın nereye gideceğini düşünürken beynim çalkalanmaya devam ediyordu.

Teşekkürlerimi sunmak üzere isimlerine açıkça yer vermek üzere izinlerini aldığım aşağıdaki hakemlerin ayırdıkları zamana ve özverileri katkılarından dolayı şükranlarımı sunuyorum:

- James A. Bernauer, University of Robert Morris
- Julie A. Cowgill, Benedictine University at Mesa
- Shannon L. David, North Dakota State University
- Mark A. Earley, Bowling Green State University
- Joan Engebretson, University of Texas Health Science Center at Houston
- Rhea Faye D. Felicilda-Reynaldo, Missouri State University
- Tina L. Freiburger, University of Wisconsin-Milwaukee
- Diane Gavin, University of Phoenix
- Leanne M. Kallemeyn, Loyola University Chicago
- Laura J. Meyer, University of Denver
- Arturo Olivarez, Jr., The University of Texas at El Paso
- Elias Ortega-Aponte, Drew University
- Juan D. Rogers, Georgia Tech
- Margaret F. Sloan, James Madison University
- Pamela Whitehouse, Midwestern State University

Elizabeth G. Creamer

5 Eylül, 2016

Blacksburg, Virginia, and Beaufort, South Carolina

YAZAR HAKKINDA

Elizabeth G. Creamer Virginia Politeknik Enstitüsü ve State Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde 1980'den beri birtakım idari sorumlulukları da olan bir eğitim araştırmaları profesörüdür. Kariyerine bir yüksekokulda ingilizce okutmanı olarak başlamış ve bir kez Virginia Tech'te olmak üzere, Disiplinlerarası Araştırmalar Merkezi'nde feminist araştırma yöntemleri ile alakalı derslerin olduğu kadın çalışmalarını programında lisans düzeyinde yaklaşık on yıl kadar dersler vermiştir. 1990'ların sonunda ilk karma yöntem araştırma dersini yürütmesine disiplinlerarası düşünceye olan eğilimi neden olmuştur. Yazarlar ve yazma süreci de dahil olmak üzere geniş kapsamlı ilgi alanları olan biri olarak, Creamer, uzun süredir devam eden, kadınların mühendislik ve bilgi teknolojisi alanlarındaki ilgi ve başarılarına odaklandığı bir araştırma sürdürmektedir. Ulusal Bilim Vakfı tarafından finanse edilen 2007 yılında *Güvenlik Duvarını Yeniden Yapılandırma: Kùltürler ve Kıtalar Arasında Kadınları BT'ye Alma*, 2010'da *Öz Yazarlığın Geliştirilmesi ve Değerlendirilmesi: Kavramın Kùltürler Arasında Keşfedilmesi* isimli projelerde ortak araştırmacı olarak aktif rol oynamıştır. Creamer giriş düzeyinde online karma yöntemler araştırma dersi ve lisansüstü düzeyde ileri karma yöntemler araştırma dersinin yanı sıra yapılandırmacı temelli gömülü teori ile ileri bir nitel araştırma yöntemleri dersini de okutmuştur. Karma yöntem çalışmalarında güçlü bir nitel bileşene olan ilgisi, bu kitap için örnek yayın seçimlerinde açıkça gör÷lmektedir.

ÇEVİRİ EDITÖRLERİNİN ÖNSÖZÜ

Gerçeği anlama ve bilgiye ulaşma sürecinin sistematik hali olan bilimin her geçen gün ilerlemesi ile birlikte bilgiye ulaşmanın ve gerçeği anlamanın yeni yolları ve yöntemleri de ortaya çıkmakta ve şekillenmektedir. Bütün bilim dallarında olduğu gibi eğitim ve sosyal bilim alanları da bu değişime önemli oranda ayak uydurmaktadır. Özellikle pozitivist paradigmanın etkisiyle halen bilimsel araştırma alanında önemli bir ağırlığa sahip olan nicel yaklaşımların bilgiyi ve gerçeği sınırlandıran yanlarına bir tepki biçimi olarak ortaya çıkan ve özellikle sosyal bilim araştırmalarında önemli bir yer edinmiş olan nitel araştırma yaklaşımlarının her ikisi de kullanmış oldukları birçok teknik ile insanlığın bilgiye ulaşma ve gerçeği anlama gayretine hizmet etmektedir.

Bununla birlikte her iki yaklaşımında gelişim süreci içerisinde gelmiş olduğu nokta bilgiye ulaşmada önemli avantajlara sahip olmanın yanında bir takım dezavantajlara da sahip olduklarını göstermektedir. Başka bir deyişle Nicel yaklaşımlarda Nitel yaklaşımlarda araştırmacıların bilgiye ulaşma ve yapılandırma süreçlerinde hem avantajlı hem de dezavantajlı konuma sahiptirler. Daha dikkat çekici olanı ise son zamanlarda bir yaklaşımın dezavantajlı yanının diğer yaklaşımın güçlü yanı ile önemli oranda tolere edilebileceğine ilişkin görüşlerin ortaya çıkması ve bu yolla gerçeğin doğasının daha iyi bir şekilde anlaşılabilmesine ilişkin görüşlerin bir paradigma haline gelmiş olmasıdır. Pragmatizm akımının bilimsel araştırmaya uyarlanması ile hem pozitivist paradigmanın hem de yapılandırmacı paradigmanın aynı anda ve aynı araştırma sürecine etkin bir şekilde uyarlanabileceği fikri pür yöntemciler olarak adlandırılan salt Nicel yaklaşımları savunanlar ve salt Nitel yaklaşımı savunanlar için travmatik bir deneyim niteliği taşımaktaydı. Çünkü her iki yaklaşımın da kullanmış olduğu argümanlar ve süreçler birbirine oldukça uzak bir şekilde konumlandırılmış olduğundan bir araya getirilmeleri süreci oldukça uç bir fikir olarak değerlendirilmekteydi.

Literatüre yeni bir yaklaşım ve hareket olarak giren yöntemlerin karıştırılması fikri salt bir karıştırmanın çok ötesinde zaman içerisinde hem paradigmaların karmalanması, hem araştırma soruları ve amacın karmalanmasını hem de yöntemsel süreç ve analizlerin karmalanması fikrini doğurmuştur. Günümüzde belli bir tecrübe noktasına ulaşmış olan *Karma Araştırma Yaklaşımı* fikri, her iki yaklaşımın da güçlü yanlarının kullanılarak hem dezavantajların elimine edilmesini hem de olguların çok geniş örneklemeler üzerinde ve daha derinlemesine incelenmesi noktasında nicel ve nitel yaklaşımların tek başına ortaya koyabildiklerinden daha fazlasını vadetmektedir ve bu vadinin içi boş değildir. Pragmatik felsefeye dayanan *Üçüncü Yöntem Bilimsel Hareket* olarak tanımlanan Karma Araştırma Yaklaşımı hem Nicel hem de Nitel yak-

laşımın sahip olduğu tüm avantajları ve kullanmış oldukları teknikleri bir araya getirmeyi ve bu yolla bilgiye ulaşmayı içeren bir süreç sunmaktadır.

Buna karşın, ilgili alan yazın incelendiğinde karma araştırma yaklaşımlarının bütün Dünya’da yaygınlık kazanmış olmasına karşın Sandelovski (2003)’nin deyişiyle “*Metodolojik Olarak Moda*” olduğu için gelişigüzel ve özensiz kullanımlarında giderek yaygınlaştığı gözlenmektedir. Bu gün karma araştırma etiketi ile yayınlanmış olan birçok yayının aslında karma araştırma yaklaşımının temel felsefesinden oldukça uzak oldukları ve esasen çoklu yöntem araştırması etiketine daha uygun bir nitelik taşıdıkları gözlenmektedir. Bu durum araştırmacılar tarafından “Karma Araştırma” etiketinin gelişigüzel ve bilinçsizce kullanıldığının da bir göstergesidir. Buna karşın elinizde ki bu eserde de baskın bir şekilde vurgulandığı gibi karma araştırma yaklaşımının mutlaka pragmatik felsefeye dayanması ve araştırma boyunca oluşturulmuş gerçekçi “*karmalama*” noktalarının bulunması nitelikli bir karma yöntem araştırması için kaçınılmaz gerekliliklerdir.

Üçüncü yöntem bilimsel hareket olarak ortaya çıkmış olan ancak henüz gelişim süreci içerisinde olan Karma Araştırma Yöntemlerine ilişkin özenle hazırlanmış sınırlı sayıda yayın bulunması da bu sürecin aslında bir nedenidir. Bu bakımdan alan yazında her düzeyden okuyucunun ihtiyaç duyacağı temel süreçleri oldukça eleştirel ve doyurucu bir tarzda ele almış olan ve Creamer (2018) tarafından yayına hazırlanmış olan bu eserin Karma Araştırma Yöntemlerine ilgi duyanlar için önemli bir rehber ve başucu eseri olacağı kanaatindeyiz.

Hali hazırda karma araştırma desenleri içerisinde önemli bir noktayı teşkil eden yakınsayan desenler için “*Yarı-Karma Araştırma*” ifadesinin ve yine karma araştırma yaklaşımları için önemli bir ölçüt olan “Öncelik” (Nicel öncelikli, Nitel Öncelikli ve Eşit Öncelikli) kavramına “*Karmalama Öncelikli Karma Araştırma*” şeklinde önermiş olduğu dördüncü desenin ve “*Tamamen Bütünleştirilmiş Karma Araştırma*” fikrinin okuyucu ve araştırmacıların oldukça dikkatini çekeceğini düşünüyoruz. Ayrıca karmalama konusu açısından özellikle alanın önde gelen isimleri olan Creswell, Teddie ve Tassakhori ile örtüşen ve farklılaşan görüşlerinin de dikkat çekici olduğunu değerlendiriyoruz.

Sonuç itibarıyla uzun ve titiz bir çalışmanın sonucunda elinize ulaştırmış olan bu eserin karma araştırma yaklaşımlarına ilgi duyanlar için oldukça doyurucu ve geliştirici bir içerikle hazırlandığını ve araştırma metodolojisine bakışınızı önemli oranda etkileyecek tarzda bir başucu eseri olduğunu söyleyebiliriz. Kitabın yayına hazırlanması sürecini alanında yetkin ve özverili bir ekip ile gerçekleştirdik ve eseri olabildiğince orijinal metnine sadık kalarak içerik ve bağlamdan uzaklaşmadan çevirmeye çalıştık. Bu anlamda farklı çevirmenler arasında bölümden bölüme farklılık oluşması için ortak terimler ve dil kullanılmasına hassasiyet gösterilmiştir.

Ayrıca alanda önemli bir boşluğu dolduracağına inandığımız bu eserin Türkçe alanyazına kazandırılması ve yayınlanması sürecinde Vizetek Yayıncılık ailesine, uluslararası bağlantıları sağlayarak çeviri izin süreçlerinde özveri ile çabalayan Ferit Resuloğullarına ve kitabın her bir sayfasının baskıya hazırlanması sürecinde büyük bir özveri ile çeviri ekibine destek olan Sadık Hangül'e teşekkürlerimizi sunuyoruz. Son olarak okuyucu tarafından kitap hakkında gelecek olan her türlü görüş, öneri ve eleştiriye açık olduğumuzu ve bu süreçleri hem kendimizi hem de kitabın çevirisinin daha da geliştirilmesi adına önemli bir katkı kaynağı olarak gördüğümüzü belirtmek isteriz. Bu bağlamda lütfen görüş, öneri ve eleştirilerinizi bizimle paylaşmaktan çekinmeyiniz.

Saygılarımızla...

Doç. Dr. İsmail SEÇER & Öğr. Gör. Sümeyye ULAŞ

ismail.secer@atauni.edu.tr

sumeyye.ulas@gumushane.edu.tr